**Wydanie wieczorne.**

„GŁOS NARODU“ Wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 12-tej w południe i o godzinie 6-tej wieczorem.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6, za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie niemieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwurazową wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu: 40 hal.

WYCHODZI DWA RAZY DZIENNIE. Cena 4 halerze. WYCHODZI DWA RAZY DZIENNIE.

# GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1892 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

„GŁOS NARODU“ Osobna prenumerata na wydanie wiecz. wynosi miesięcznie w miejscu z odnoszeniem do domu 1 koronę.

Numer połudn. 10 hal. wieczorny 4 hal. Listy pieniężne przekazy na prenumeratę i inseraty, franco do Administracji „Głosu Narodu“. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchji i w państwie niemieckiem. Reklamacje nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja niezwraca. Adres Red.: Ul. św. Krzyża l. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Tel. Nr. 190

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowem „Głosu Narodu“, róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej l. 78. Od miejsca wiersza drobnem ismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., skład tabelaryczny, liczbowy, od wiersza 30 h. za pierwszy raz każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, Pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Dukes, M. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schleri, R. Moses, Friedl, w Berlinie F. E. Cos, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Trevise, John F. Jones & Cie.

**Nr. 134. Kraków, piątek 22 marca 1907 r. ROK XV.**

## Kronika.

**KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!**

Kraków 20 marca

**Prognoza.** Pochmurno, lecz często słoneczne, mierne wiatry, łagodnie, stopniowa poprawa.

**Sprawy miejskie** Dnia wczorajszego odbyło się posiedzenie Sekcyi ekonomicznej pod przewodnictwem r. m. Beringera w obecności I. wiceprezydenta miasta Chylińskiego. Sekcya załatwiła na tem posiedzeniu następujące sprawy: Zezwoliła na zmianę skrawka gruntu miejskie go przy ulicy Radziwiłłowskiej za skrawek gruntu skarbowego, dla uregulowania ul. Radziwiłłowskiej. Wreszcie załatwiła zakupić dla zakładu czyszczenia miasta cztery szczotki maszynowe do zamiatania ulic i szos z błota śmieci.

We środę t. j. 20 b. m. odbyło się pod przewodnictwem I wiceprezydenta miasta p. Michała Chylińskiego posiedzenie Sekcyi szkolnej Uchwalono na niem przedstawić Radzie miejskiej wnioski: 1) w sprawie organizacyi prowizorycznej szkoły XXVI na etatową szkołę 4-klasową pospolitą męską; 2) w sprawie organizacyi szkoły 4-klasowej pospolitej żeńskiej im. św. Jadwigi na etatową szkołę 3-klasową wydziałową połączoną ze szkołą pospolitą; 3) w sprawie nadania prezenty na posadę nauczyciela w szkole wydziałowej im. św. Florjana.

Prócz tego załatwiono kilka spraw natury administracyjnej.

Sekcja V w tymże dniu pod przewodnictwem r. m. J. Epsteina wydelegowała do głównej komisji poboru wojskowego radców m. pp. Jana Godzickiego i J. Epsteina, jako zastępców pp. Jawornickiego i Drobnera, oraz załatwiła szereg spraw o przyjęciu do gminy.

— **Z teatru miejskiego.** „Śnieg“, dramat w 4 aktach Stanisława Przybyszewskiego należy do tych sztuk autora, którym krytyka wszelkich odcieni estetycznych przyznała jednogłośnie wysoką wartość artystyczna. „Śnieg“ grano na wszystkich scenach pol. wszędzie z'eznakomitem powodzeniem. Z punktu widzenia teatralnego sztuka po za wartością swoją poetycką, daje we wszystkich rolach bez wyjątku popis aktorski i jest dla sceny zawsze pożądanym problemam technicznym. We wznowieniu sobotniem „Śnieg“ granym będzie według nowo sporządzonego scenarjusza.

— **Z teatru ludowego.** W sobotę dnia 23 marca o godzinie 7 i pół odbędzie się na dochód p. Wł. Kicińskiego wieczór składankowy. Program składa się z trzech części. Część pierwszą wypełnia 1 aktowa komedyjka p. t. „Teodolinda“, drugą monologi p. Kicińskiego, kuplety p. Zaremby i deklamacje p. Galińskiej, a w końcu odegrany zostanie wodewil w 1 akcie p.t. »W sądzie amerykańskim«. Ceny miejsc zwyczajne, bilety są już do nabycia w sklepie »Sarmacja« (Szewska l. 2). W niedzielę d. 24 o godz. 3 po południu na dochód artystów „Co kto lubi“, nowy program secesyjny, a wieczorem o godz. 7 i pół na ten sam cel „Wyprawa po złote runo“ po raz drugi.

— **Święto dzieci.** Na dochód, głodnych łódzkich odbędzie się w niedzielę dnie 24 b.m. w sali hotelu Saskiego wielka zabawa dla dziatwy pod nazwą „Święto dzieci“. Na program złożą się w części pierwszej: popis orkiestry mandolinowej. śpiew solowy p. Heleny Steigler, gra na skrzypcach 7-letniej wiolinistki Heleniki Hellerówny, gra solowa na trąbce p. Niemczyńskiego oraz bajki. W części drugiej staraniem grona uczniów Szkoły Sztuk pięknych „Tysiąc i d uga noc“. Nadto zapowiedziane są liczne niespodzianki jak kosze szczęścia i t.p. Na zakończenie wielki czarodziejski korowód. Początek zabawy o godz. 3 po południu. Wstęp dla osób dorosłych 2 kor. dla dzieci 1 kor., dla młodzieży uczącej się 50 hal. Bilety wcześniej nabywać można w księgarni Gebethnera i Spółki, Rynek główny.

— **W Kole artystyczno-literackiem** odbędzie się dnia 27 b. m. we środę o godz. 7 wieczorem nadzwyczajne walne zgromadzenia członków Koła.

**Walne zebranie.** Zgomadzenie czeladzi murarskiej, ciesielskiej, studniarskiej i brukarskiej w Krakowie, odbędzie się w dniu 24 marca 1907 o godz. 3 popołudniu w sali Stowarzyszenia „Gwiazda“ przy ul. św. Krzyża L. 3. — Na porządku dziennym: odczytanie protokołu, wybory zarządu, i innych funkcyonaryuszów, zmiana statutu, unormowanie czasu pracy i płacy, wnioski i interpelacje. Wstęp na zebranie tylko za okazaniem zaproszenia.

— **Jubileusz firmy.** Centralne Biuro ogłoszeń pod firmą Wł. Grabowskiego, plakatowania i wynajmu mieszkaań, obchodziła 20 b. m. 55-lecie swego istnienia. Biuro to jest pierwszem na całą Galicję i ono to powołało do życia już 43 takich biur, po całej Galicji, zaczynając od Lwowa. Przed 25 laty reklama u nas nie istniała, teraz ruch na tem polu znacznie się ożywił. Biuro to prowadzone od początku aż dotąd przez same kobiety wyrobiło sobie tyloletnią pracą zaufanie u firm miejscowych i zagranicznych.

— **Kongres niemieckich i polskich esperantystów** odbędzie się w Allenstein (Prusy zachodnie) w czasie tegorocznych Zielonych świąt. Na porządku dziennym znajdzie się: Omówienie wzajemnego stosunku tych dwóch nienawistnych sobie dotąd szczepów i obmyślenie sposobów, które doprowadziłby mogły do porozumienia się i do zbliżenia obu stron. Komitet złożony z Polaków i Niemców już rozpoczął swoje czynności przygotowawcze. Rozprawy będą się toczyły w neutralnym języku esperanckim.

— **Bezczelność żydowska.** O nowym fakcie niezwykłej bezczelności żydowskiej donosi nam jeden z prenumeratorów. Oto przed kilku dniami zjawił się w magazynie wiedeńskich tandetnych ubrań męskich żyda Lernera przy ul. Florjańskiej pewien mężczyzna z zamiarem kupienia gotowego ubrania. Ponieważ atoli żadne z przedłożonych ubrań nie podobało mu się, przeto zabrał się do wyjścia. Wówczas żydek rozgniewany z powodu niedoprowadzenia interesu do skutku chwycił za czapkę i pled gościa żądając wynagrodzenia za okazanie ubiorów. Kupujący zaskoczony w ten sposób musiał dopiero żądać interwencji żołnierza policyjnego, aby z jego pomocą odebrać żydowi swe okrycia. Fakt ten — jak i podobne inne powinny wreszcie skłonić publiczność chreścijańską do unikania żydowskich sklepów, których właściciele nietylko łatwowiernego oszukają i wyzyskają, lecz nawet obrażą.

*Odznaczenie hr. Potockiego.* Z powodu nadania hr. Andrzejowi Potockiemu orderu złotego Runa, pisze „Gazeta Narodowa“:

„To wysokie odznaczenie hr. Andrzeja Potockiego przyjmie cały kraj życzliwie i widzieć w niem będzie słuszne uznanie całej jego działalności na stanowisku namiestnika Galicyi. Charakterystycznem było, jak hr. Andrzej Potocki szybko umiał sobie zjednać w całym kraju i we wszystkich jego warstwach i stronnictwach uznanie dla swoich rządów i jak szybko zdobył sobie ogólny mir. Swego wysokiego stanowiska nie uważał hr. Potocki za zaszczyt, ale za trudny i ciężki obowiązek, który spełniał i spełnia z całem zaparciem się. Rządy objął pierwszy, gdzie sprawa tego wymagała, w sprawach oryentował się szybko i szybko decydował i zawsze wydawał trafne zarządzenia a przestrzegał aby i należycie wykonane zostały. To zjednało mu ogólne w kraju uznanie i posłuch. Mir zaś i popularność zjednało mu stanowisko, jakie zajął wobec rządu centralnego; hr. Potocki uważał się nie tylko za namiestnika cesarskiego ale przedewszystkiem za orędownika naszego kraju wobec cesarza i za stróża naszego kraju wobec rządu centralnego i praw i interesów kraju twardo i gorąco bronił.

## Z sali sądowej.

Ernest Liesser, 20 letni żydek, w lutym zeszłego roku skradł w Podgórzu Szlomie Epsteinowi kuferek, który następnie zaniósł do Abrahama Vertretera. Ponieważ kufer był zamknięty, zwrócił się Liesser do Vertretora czy nie posiada jakich kluczy do kufra, gdyż on swój zarzucił. Kiedy dobranym kluczem otworzył kufer zabrał z niego 76 koron gotówki, srebrny zegarek z łańcuszkiem, czapkę barankową, 3 koszule, poczem zamknął kufer, wyszedł i już więcej nie wrócił. Odkryto go wreszcie w Gracu i aresztowano. Okazało się, że popełnił również liczne oszustwa w Ischlu i Leoben, gdzie trudnił się kolporterką. Ponaciągał mianowicie wiele osób na pożyczki, przedstawiał fikcyjnych abonentów, za których brał tantienę i t. p. Aresztowano go w styczniu b. r. i odesłano go do Krakowa.

Dziś stawał Liesser przed trybunałem orzekającym sądu krajowego karnego pod przewodnictwem radcy Raczyńskiego. Oskarżenie wnosił zastępca prokuratora dr Solak. Po przeprowadzonej rozprawie trybunał uznał Liessera winnym zbrodni kradzieży i oszustwa i skazał go na 3 miesiące ciężkiego więzienia obostrzonego postem i twardem łożem co tydzień.

# Telegramy.

### Z Dumy.

**Petersburg.** (Pet. aj. tel.) Na wczorajszem posiedzeniu Dumy prezydent Gołowin podał do wiadomości, że prezydjum otrzymało oprócz budżetu 54 projektów ustaw, których treść podaną jest w deklaracyi prezydenta ministrów. Na jednem z najbliższych posiedzeń powziętą będzie uchwała w jakim porządku te projekta mają być przedkładane do dyskusji.

### Prześladowanie Kościoła we Francyi.

**Paryż.** Izba deputowanych odrzuciła 378 głosami przeciw 154 wniosek dep. Gayrand w sprawie przestrzegania przepisów o wyznaniach.

W dyskusyi wskazał wnioskodawca, że pewnemu wikaremu, który został wezwany przez rodzinę jednej z ofiar katastrofy na „Jenie", by umierającego zaopatrzył w ostatnie Sakramenty, wzbroniono wstępu do szpitala.

Minister marynarki Thomson oświadcza że dopuszczano księży do wszystkich, którzy ich żądali.

Dep. Jaurès przedkłada następnie wniosek o ustanowienie komisyi z 22 członków dla zbadania papierów skonfiskowanych u msgr Montagnini pod względem ich znaczeuia politycznego. Mowca domaga się przytem natychmiastowego ogłoszenia (dossier), celem położenia kresu tendecyjnym publikacyom i dla wykazania wyzywającego stanowiska Rzymu.

Dep. Castelnau (prawica) zwalcza ten wniosek jako niegodny Francji i przeciwny ustawie.

Dep. Denis-Cochin przypomina interwen- Austro-Węgier i sensacyę jaką wywołało w europejskiej dyplomacji postąpienie z Montagninim, poczem zwalczał twierdzenie, jakoby skonfiskowane papiery miały jakąkolwiek wagę i zarzucił rządowi tyranizowanie sumienia.

Minister spraw zagranicznych Pichon stanowczo przeczy jakoby postąpienie z Montagninim wywołało protest w europejskiej dyplomacji. Minister przypomina, że oświadczył jednemu z interweniujących adwokatów, iż najlepiejby było, gdyby który z zagranicznych ambasadorów przyjął zastępstwo Watykanu. W kilka dni później zjawił się austro-węgierski ambasador i złożył półoficjalne oświadczenie, że rząd jego nie miesza się w konflikt z Watykanem, tylko zawytuje, czy Francja nie miałaby nic przeciw temu, gdyby on wziął papiery byłej nuncjatury. Rząd zgodził się na wydanie tych papierów austro-węgierskiemu ambasadorowi. To jest cała prawda.

Prezydent gabinetu Clemenceau przedkłada kilka pism, przedstawiających rzekomo wpływ Montagnini'ego na politykę.

Następnie wniosek Jaures'a przyjęto 370 głosami przeciw 164. Wybór komisji odbędzie się dzisiaj.

### Z senatu francuskiego.

**Paryż.** Senat wybrał na wczorajszem posiedzeniu komisję, która ma zbadać przyczyny katastrofy na okręcie „Jena". Senat obradował także nad interpelacją w sprawie usunięcia z monet napisów „Bóg chroni Francję". Po oświadczeniu ministra skarbu, że chodzi tu o czysto administracyjne zarządzenie, które można było wydać bez pytania się parlamentu, przyjęto porządek dzienny 201 głosami przeciw 34.

### Flota francuzka.

**Paryż.** Z Tulonu donoszą, że wielkie manewry eskadry morza śródziemnego, zostały odłożone z powodu zasłabnięcia admirała. Przypuszczają atoli, że przyczyna odwołania manewrów jest katastrofa na okręcie „Jena".

### Uwolnienie kleryków francuskich z wojska.

**Paryż.** Minister wojny Piquard po otrzymaniu dokładnej treści rozstrzygnięcia Rady państwa zarządził, aby pewną liczbę seminarzystów, którzy z powodu błędnej interpretacji ustawy wojskowej powołani zostali pod broń, wypuszczono w najkrótszym czasie na urlop i uwolniono od służby.

### Mocarstwa i Persja.

**Paryż.** »Petit Parisien« donosi: Angielsko-rosyjski układ, który niebawem będzie podpisany zawiera cały szereg postanowień, w pierwszym rzędzie co do Persyi, przyczem ściśle ograniczone są obszary gospodarcze, w których oba państwa mają wpływ. Jest prawdopodobnem, że jeden z artykułów ugodowych będzie zawierał postanowienia o budowie kolei w Persji. Na razie zawarto tymczasowy układ, na podstawie którego rosyjscy kozacy wkroczyli do Persji północnej a angielsko-indyjscy żołnierze do Persji południowej, aby w danym razie ochraniać konsulaty. Kwestja kolei bagdadziej nie będzie poruszoną.

### Wrzenie w Persji.

**Londyn.** Do »Daily Maila« donoszą z Teheranu, że szach knuje zamach stanu przeciwko parlamentowi, gdyż sytuacja polityczna w kraju stała się wprost nieznośną.

**Teheran.** W Kermanszachu przyszło do starcia krwawego pomiędzy zachowawcami a zwolennikami reform. Trzy osoby zabito, 5 raniono.

### Po zabójstwie Petkowa.

**Zofia.** Podprokurator Kormekcziew, który jest skompromitowany w sprawie zamordowania Petkowa, a który ogłosił w „Bałkańskiej Trybunie" artykuł przeciw ks. Ferdynanowi, podał się dziś do dymisji.

### Anarchiści bułgarscy.

**Zofia.** Policja wykryła, że grupa anarchistów pod przewodnictwem anarchisty Gorczykowa, która jest pośrednio zawikłaną w aferę zamachu na ministra Petkowa, wydaje wśród uczniów gimnazyalnych pisma ulotne anarchistyczne i broszury. Rozpoczęto w tej sprawie śledztwo.

### Proces posłów polskich.

**Poznań.** Przed tutejszą Izbą karną odbyła się dzisiaj rozprawa w sprawie odwołania się członków głównego zarządu związku „Straży" ktorzy są członkami Sejmu Rzeszy, a przeciw którym w dniu 21 z. m. wstrzymano na razie postępowanie, mianowicie przeciw członkowi Izby panów Kościelskiemu, posłom do Sejmu Rzeszy i Sejmu pruskiego Dziembowskiemu, Stychlowi, posłowi do Sejmu Rzeszy Mieczkowskiemu i posłowi do Sejmu pruskiego Mizerskiemu. Odwołanie zostało odrzucone a wymienionych skazano na grzywny po 30 marek.

### Proces księdza o oszustwo.

**Lwów.** „Słowo Polskie" donosi, że sąd przysięgłych w Tarnopolu wydał już wyrok w znanej sprawie ks. Kopytczaka. Sędziowie przysięgli zaprzeczyli wszystkim pytaniom w kierunku zbrodni oszustwa co do ks. Kopytczaka i jego towarzyszy i to znaczną większością głosów wobec czego trybunał uwolnił od winy i kary. Prokurator wniósł zażalenie nieważności.

### Rokowania ugodowe.

**Budapeszt.** (Węg. B. kor.). Ministrowie Korytowski, Forzt, Derschatta i Auersperg, jakoteż austryaccy referenci fachowi dziś rano wyjechali do Wiednia. Prezydent gabinetu Beck i szef sekcyi Sieghardt, wyjeżdżają dziś popoł.

### Orkan.

**Londyn.** Wczoraj wieczorem szalał orkan na zachodnich wybrzeżach Anglii, wyrządzając na lądzie i morzu szkody olbrzymie. W Manmouth wicher zerwał namiot, w którym odbywały się przedstawienia teatralne. Wielu widzów odniosło rany mniej lub więcej ciękie. Skutkiem przewrócenia się lamp, płomienie objęły namiot. Jedna osoba zginęła w ogniu.

### Złodziej okrętowy.

**Paryż.** Policja uwięziła indywidjum, które na parowcu krążącym między N. Jorkiem a Hawrem skradło worek pocztowy z listami wartościowemi na kilkaset tysięcy franków.

### Aresztowanie sufrażystek.

**Londyn.** Liczba uwięzionych dotychczas sufrażystek wynosi C6 osób.

### Przyszły hiszpański następca tronu.

**Rzym.** „Osservatore Romano" donosi, że król hiszpański zwrócił się do papieża z prośbą, aby był ojcem chrzestnym spodziewanego dziecka jego. Papież zgodził się na to.

# NADESŁANE



Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr Antoni Beaupre. W drukarni „Głosu Narodu" w Krakowie pod zarządem Stanisława Tomaszewskiego